Juha Hakkarainen
MTK ry
PL 510
00101 Helsinki

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Eduskunta
Maatalousjaosto

27.9.2017

HE 106/2017 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2018

Metsäpolitiikan tavoitteeksi on asetettu kilpailukykyisen toimintaympäristön luominen metsiin perustuvalle liiketoiminnalle sekä metsien aktiivinen, monipuolinen ja lisääntyvä käyttö. Hallitusohjelmassa tavoitteeksi asetettiin puun käytön lisääminen 15 milj. kuutiometrillä vuodessa sekä metsätilakoon kasvattaminen, yrittäjämäinen metsätalous ja metsien hyvä hoito. Tehokkailla ja oikein kohdennetuilla kannusteilla voidaan lisätä metsänomistajien metsätaloudellista aktiivisuutta ja näin turvata biotalouden pohjana olevaa puuntuotannon ja muiden ekosysteemipalveluiden kestävyyttä.

Tutkimus ja kehitystoiminta

Biotalouden kehittämisen kulmakiviä ovat luonnonvarojen määrä, saatavuus ja laatu, ilmastonmuutos, energian tuotantotavat. Tieteellinen tutkimus ja tutkimukseen perustuva kehitystoiminta ovat kilpailukykymme kulmakiviä. Erityisesti tämä korostuu digitalisoituvassa toimintaympäristössä.

MTK:n näkemyksen mukaan on erittäin tärkeää kyetä turvaamaan tieteellisen tutkimuksen rahoitus.

Valtionapu Suomen metsäkeskukselle

Metsäsektorin kilpailukyvyn näkökulmasta on olennaista, että metsäkeskuksen valtioapu kyetään turvaamaan. Sähköisen asioinnin, tietojärjestelmäarkkitehtuurin, metsätiedon hyödyntämisen näkökulmasta toimivat tietojärjestelmät ovat välttämättömyys.

Metsäkeskuksessa entistä enemmän tulee panostaa metsävaratiedon oikeellisuuteen ja ajantasaisuuteen, ei niinkään tiedon jatkojalostukseen. Metsävaratiedon oikeellisuus korostuu, kun metsäkeskuksen keräämää tietoa hyödynnetään esimerkiksi digitalisoituvilla puumarkkinoilla

Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen

Momentille myönnetään 14 880 000 euroa ja määrärahaa saa käyttää:

1) Uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä, biotaloutta, ympäristön hoitoa, luonnon monimuotoisuutta, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista koskeviin kehittämis-kokeilu-, investointi- ja vienninedistämishankkeisiin ja viestintään sekä näihin liittyvien avustusten maksamiseen
2) Uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön liittyvien tietojärjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen

MTK:n näkemyksen mukaan on ensiarvoisen tärkeää, että kärkihankerahoitus suunnataan aidosti uuteen, innovatiiviseen kehittämiseen, ja näin parannetaan edellytyksiä luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvalle kilpailukykyiselle liiketoiminnalle.

Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen

MTK pitää perusteltuna, että hallituksen esityksessä on lisätty määrärahoja hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseksi ja korvaamiseksi.

Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen

Puuntuotannon kestävyyteen esitetään 56,23 milj. euron määrärahaa. Myöntämisvaltuutta voidaan käyttää enintään 59 milj. euroa. Määrärahalla edistetään metsien kestävää hoitoa ja käyttöä myöntämällä tukea yksityismetsissä tehtäviin metsänhoito- ja perusparannustöihin.

Useiden lakimuutosten ja Suomen metsäkeskuksen tietojärjestelmäuudistuksen aiheuttamien kemera-järjestelmän ongelmien jälkeen kokonaisuus on saatu toimivaksi ja hallituksen esityksen mukainen rahoitus mahdollistaa puuntuotannon kestävyyden turvaamisen.

MTK korostaa edelleen kemera-hankkeiden hyväksymis- ja tarkastusprosessin sujuvoittamista, esimerkiksi sähköisiä järjestelmiä hyödyntäen. Samoin MTK kiinnittää huomiota tie- ja kunnostusojitus hankkeiden vähäiseen määrään. Näiden osalta nykyisen lain mukaista järjestelmää on syytä kehittää, mikä halutaan päästä Metsästrategia 2025 mukaisiin toteutusmääriin.

Metsäluonnon hoidon edistäminen

Puunkäytön lisääntyessä myös metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen on entistä tärkeämpää. Metsäluonnon hoitoon esitetään käytettäväksi 5,027 milj. euroa, jossa on 2 milj euroa lisäystä vuoteen 2017. Lisärahoitusta esitetään nimenomaan Metso-ohjelman toimeenpanon tehostamiseen.

METSO-ohjelman mukaan metsätalouden ympäristötuella ja luonnonhoitohankkeilla on tavoitteena turvata monimuotoisuutta 82 000 hehtaaria vuoteen 2025 mennessä. Metsänomistajat ovat ottaneet METSO-ohjelman hyvin vastaan ja monimuotoisuudelle arvokkaita kohteita on tarjottu runsaasti suojeluun. MTK näkee erittäin tärkeänä, että rahoitusta luonnonhoidon edistämiseen lisätään.

YM: Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot

Momentille esitetään myönnettäväksi 26 630 000 euroa, josta METSO-ohjelman mukaisten metsäalueiden hankintaan ja korvauksiin varataan alustavasti 16 000 000 euroa. Kuluvaan vuoteen verrattuna Metso-ohjelman rahoitus kaksinkertaistuu. Puunkäytön lisääntyessä myös metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen on entistä tärkeämpää ja MTK pitää lisärahoitusta tarpeellisena.

Juha Hakkarainen
Metsäjohtaja
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry